

چالش های نو ظهور در حیطه اختلالات کودکان: اصول و راهبردهای مداخله بین رشته ای

سید محسن اصغری نکاح (استادیار گروه آموزشی علوم تربیتی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد)

دکتر سعید سعیدی رضوانی (متخصص اطفال)

چکیده مقاله: پیشرفت شایان علم طب و یافته های نوین و دست آوردهای فن آور پزشکی در زمینه مسایل کودکان امیدهای بسیاری آینده و برخی نگرانی ها و بیماری های کودکان را در حد مطلوبی تحت کنترل در آورده است. با این وجود چالش ها و نگرانی های تازه ای جامعه کودکان و سرمایه های آتی بشری را در معرض پریشانی و آسیب قرار داده است و آینده جوامع را به خطر انداخته است.

امروزه بیماریهای حاد، اپیدمی ها و اختلالات غیرقابل کنترل یا کاهش پیدا نموده یا امکان مداخله تخصصی اثر بخشی برای آنها وجود دارد لیکن در این میان برخی چالش های پیدا و پنهان روبه افزایش گذاشته و تهدیدی جدی برای سلامت کودکان و چالشی پیش روی متخصصان کودک به همراه آورده است.

تغییر سبک زندگی و آلودگی های زیست محیطی، فقر حرکتی و تغییر بازی های کودکان سوء تغذیه نوین و ناهنجاری های مربوط به وزن کودکان مشکلات رفتاری و اجتماعی (نظیر بیش فعالی، پرخاشگری و کاهش آستانه تحمل)، مشکلات ذهنی و شناختی، اختلالات یادگیری و تحصیلی و مشکلات اخلاقی و مسایل حقوقی کودکان، از جمله چالش هایی هستند که در بعد جهانی و در کشور ما جامعه کودکان را تهدید نموده و در معرض آسیب قرار داده اند.

بطور کلی می توان گفت خصیصه اصلی چالش های آینده کودکان آن است که مسایل آتی بیشتر از جنس نرم افزاری اند و فراتر از جسم کودکان رفتار و ذهن آنها را مورد آسیب قرار داده و علاوه بر خود کودک خانواده و جامعه را نیز دستخوش نگرانی ها و دشواری هایی نموده است و چاره چویی چند تخصصی و مداخلات بین رشته ای را می طلبد.

مقاله حاضر می کوشد ضمن ارایه و ترسیم برخی چالش های نو ظهور در حیطه کودکان، اصول و راهبردهای چاره جویی و مداخلات تخصصی مربوطه به آنها را مطرح نماید و با تمرکز و جایگاه متخصصین کودکان و اطفال در این زمینه راهکارها و پیشنهادهای را برای جامعه تخصصی پزشکی- رفتاری و تربیتی ارایه نماید که:

- لزوم پژوهشی ملی و منطقه ای جهت ترسیم وضعیت موجود نو ظهور کودکان، علل و زمینه سازهای آن
- استفاده از جایگاه تخصصی و نفوذ روانشناختی متخصصان کودک و پزشکان اطفال جهت مداخله موثر در بحران های پیش رو
- طراحی دوره های جدید آموزشی و بازآموزی و بهینه سازی سرفصل های آموزش پزشکی
- استفاده از پتانسیل های اثرگذار متخصصین کودکان و اطفال در عرصه اطلاع رسانی و تغییر نگرش اجتماعی.

تقویت رویکردهای بین رشته ای و ایجاد گروه های فعالیت چند تخصصی با تعامل متخصصان پزشکی، تعلیم و تربیت و روانشناسی و مدیران اجرایی و ... اهم محورهای مورد بحث مقاله حاضر می باشند.

کلمات کلیدی: سازگاری، اختلالات کودکان، کودکان،

چالش های نو ظهور در حیطه اختلالات کودکان: اصول و راهبردهای مداخله بین رشته ای

سید محسن اصغری نکاح (استادیار گروه آموزشی علوم تربیتی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد)

دکتر سعید سعیدی رضوانی (متخصص اطفال)

چکیده مقاله: پیشرفت شایان علم طب و یافته های نوین و دست آوردهای فن آور پزشکی در زمینه مسایل کودکان امیدهای بسیاری آینده و برخی نگرانی ها و بیماری های کودکان را در حد مطلوبی تحت کنترل در آورده است. با این وجود چالش ها و نگرانی های تازه ای جامعه کودکان و سرمایه های آتی بشری را در معرض پریشانی و آسیب قرار داده است و آینده جوامع را به خطر انداخته است.

امروزه بیماریهای حاد، اپیدمی ها و اختلالات غیرقابل کنترل یا کاهش پیدا نموده یا امکان مداخله تخصصی اثر بخشی برای آنها وجود دارد لیکن در این میان برخی چالش های پیدا و پنهان روبه افزایش گذاشته و تهدیدی جدی برای سلامت کودکان و چالشی پیش روی متخصصان کودک به همراه آورده است.

تغییر سبک زندگی و آلودگی های زیست محیطی، فقر حرکتی و تغییر بازی های کودکان سوء تغذیه نوین و ناهنجاری های مربوط به وزن کودکان مشکلات رفتاری و اجتماعی (نظیر بیش فعالی، پرخاشگری و کاهش آستانه تحمل)، مشکلات ذهنی و شناختی، اختلالات یادگیری و تحصیلی و مشکلات اخلاقی و مسایل حقوقی کودکان، از جمله چالش هایی هستند که در بعد جهانی و در کشور ما جامعه کودکان را تهدید نموده و در معرض آسیب قرار داده اند.

بطور کلی می توان گفت خصیصه اصلی چالش های آینده کودکان آن است که مسایل آتی بیشتر از جنس نرم افزاری اند و فراتر از جسم کودکان رفتار و ذهن آنها را مورد آسیب قرار داده و علاوه بر خود کودک خانواده و جامعه را نیز دستخوش نگرانی ها و دشواری هایی نموده است و چاره چویی چند تخصصی و مداخلات بین رشته ای را می طلبد.

مقاله حاضر می کوشد ضمن ارایه و ترسیم برخی چالش های نو ظهور در حیطه کودکان، اصول و راهبردهای چاره جویی و مداخلات تخصصی مربوطه به آنها را مطرح نماید و با تمرکز و جایگاه متخصصین کودکان و اطفال در این زمینه راهکارها و پیشنهادهای را برای جامعه تخصصی پزشکی- رفتاری و تربیتی ارایه نماید که:

- لزوم پژوهشی ملی و منطقه ای جهت ترسیم وضعیت موجود نو ظهور کودکان، علل و زمینه سازهای آن
- استفاده از جایگاه تخصصی و نفوذ روانشناختی متخصصان کودک و پزشکان اطفال جهت مداخله موثر در بحران های پیش رو
- طراحی دوره های جدید آموزشی و بازآموزی و بهینه سازی سرفصل های آموزش پزشکی
- استفاده از پتانسیل های اثرگذار متخصصین کودکان و اطفال در عرصه اطلاع رسانی و تغییر نگرش اجتماعی.

تقویت رویکردهای بین رشته ای و ایجاد گروه های فعالیت چند تخصصی با تعامل متخصصان پزشکی، تعلیم و تربیت و روانشناسی و مدیران اجرایی و ... اهم محورهای مورد بحث مقاله حاضر می باشند.

کلمات کلیدی: سازگاری، اختلالات کودکان، کودکان،